

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΥΘΕΙΑ

πραγματεύσεις για το Κυπριακό επί κεφαλή του Ανάν, αλλά "όχι" στα ασφυγμάτα για την επίτευξη συμφωνίας Κορυφής της Κοπεγχάγης» τόνισε ο υφυπουργός Εξωτερικών και Ανάπτυξης και νικητής των τουρκικών εκλογών κ. Ρετζέπ Τα-

γίπ Ερντογάν. Στη μακροσκελή εισαγωγική δήλωσή του - η οποία θύμιζε περισσότερο διάγγελμα, απευθυνόμενο σε πολλούς εντός και εκτός Τουρκίας αποδέκτες - ο κ. Ερντογάν υπογράμμισε ότι «δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε την Ελλάδα ως ανταγωνιστική χώρα», διότι «δεν είναι αντίπαλός μας», τάχθηκε υπέρ της ενίσχυσης της διμερούς συ-

νεργασίας, γιατί οι λαοί μας «ζητούν να συνεχίσουμε τη συνεργασία που είχαν ξεκινήσει ο μεγάλος Κεμάλ Ατατούρκ και ο Ελευθέριος Βενιζέλος» και, όπως αναμενόταν, έδωσε τη μεγαλύτερη έμφαση στον ορισμό μιας ημερομηνίας έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων ανάμεσα στην ΕΕ και στην Τουρκία.

Επιτάχυνση χρόνου στο σχέδιο εξήχησε ο κ. Ερντογάν

στις διαπραγματεύσεις
στα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα

τουρκικός πολιτικός ηγέτης, η χαρά του που γενέτειρα της δημόσιας ζωής του, αμέσως μετά αναρτήθηκε η ομιλία που έκανε για το «η εγκαθίδρυση της δημοκρατίας στα τουρκικά πολιτικά κόμματα». Το κόμμα μας κερδίζει ως μόνο κόμμα ένα μεγάλο ποσοστό στις τελευταίες εκλογές και δείχνει της επικρατούσης του λαού για δη-

επαφές «που αφορούν τα κύρια προβλήματα και κυρίως την υφολοκρηπίδα», για να προσθέσει στη συνέχεια ότι «υπάρχουν και άλλα σημαντικά προβλήματα στα οποία οι απόψεις μας δεν συμπίπτουν».

Ο Πρωθυπουργός επανέλαβε και πάλι τη θέση της ελληνικής πλευράς για να ξεκινήσουν άμεσα διαπραγματεύσεις επί τη βάση του σχεδίου Ανάν για την επίλυση του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου, για την ανάγκη εφαρμογής του διεθνούς δικαίου «σε ορισμένα σημαντικά ζητήματα» που αφορούν τις διμερείς

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ANNY ΠΟΔΗΜΑΤΑ

στο τμήμα εκείνο διπλωματικού και τον υπονομεύει ή τον αποδυναμώνει από τη δημόσια ζωή, ο κ. Ερντογάν - ο οποίος σπούδασε στην εντύπωση ότι με την ημέρα την προχώρησε και σε μια ιδιαίτερα συμβολική στιγμή σημασία: άφιξη του Μεγάλου Τριετούς πρέσβειος που αναντιπροσωπεί του Ακάν Αλπιουνά, Μπάιτ Αλπογκάν - και επέστρεψε στον κ. Οζέρ Τσελικό, αδελφό του κόμματος τουργό Εξωτερικών κ. Σ - για να συμμετάσχει με τον Πρωθυπουργό Εξωτερικών στην επίσημη του διπλωματικού κ. Σημίτη.

στη δεν είναι άσχετη με τις σχέσεις που αναπτύσσονται στην τουρκα «Ραντικάλ» ο έτερος πρόεδρος του Κόμματος και Ανάπτυξης Σημίτης, ο οποίος καταρραφειοκράτες» του Εξωτερικών να περιορίσουν την Ερντογάν.

στην πλευρά της εμποποιημένη από τις σχέσεις Σημίτη - Ερντογάν, σύμφωνα με τον Πρωθυπουργό, «σε κό κλίμα».

σχέσεις, αλλά και για να επιτευχθεί σύντομα συμφωνία στο λεγόμενο θέμα του ευρωστρατού «με βάση αυτά που αποφασίστηκαν στις Βρυξέλλες». Σε ό,τι αφορά το αίτημα της Τουρκίας για ορισμό ημερομηνίας έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων - το οποίο συζητήθηκε επί μακρόν καθώς αποτελεί τον κεντρικό στόχο της περιόδου Ερντογάν στην Ευρώπη - ο κ. Σημίτης επανέλαβε ότι η Ελλάδα «είναι κατ' αρχήν υπέρ» για να προσθέσει ότι «χρειάζεται να αποσαφηνισθούν ορισμένα θέματα» - όπως το Κυπριακό - και από την πλευρά της Τουρκίας.

Ο κ. Ερντογάν από την πλευρά του ανέλυσε επί μακρόν τη σημασία που έχει για τη χώρα του ο στρατηγικός στόχος της ένταξης στην ΕΕ, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι η νέα κυβέρνηση θα προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση των νομοθετικών ρυθμίσεων που ψηφίστηκαν τον περασμένο Αύγουστο, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν τα θρησκευτικά Ιδρύματα, με-

Ο έλληνας πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης και ο νικητής των τουρκικών εκλογών κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν (αριστερά) χθες το μεσημέρι καθ' οδόν προς το εστιατόριο «Αίγλη» του Ζαπφείου για το προγραμματισμένο γεύμα εργασίας

ταξύ των οποίων το Πατριαρχείο.

Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, ο νέος ισχυρός πολιτικός άνδρας της Τουρκίας τάχθηκε σε πολλές ευκαιρίες υπέρ των διαπραγματεύσεων, επί τη βάση του σχεδίου Ανάν, αλλά σε καμία περίπτωση δεν θέλησε να δεσμευθεί σε ό,τι αφορά τα χρονοδιαγράμματα: «Η περίοδος δεν μας ευνοεί ιδιαίτερα» τόνισε χαρακτηριστικά, παραπέμποντας στο πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζει ο κ. Ραούφ Ντενκτάς αλλά και στο γεγονός ότι δεν έχει λάβει ακόμη

ψηφίστηκαν η νέα κυβέρνηση της Τουρκίας.

Αντιθέτως, ο κ. Σημίτης αναγνώρισε μεν ότι το χρονοδιάγραμμα που θέτουν τα Ηνωμένα Έθνη είναι «ιδιαίτερα πιεστικό», αλλά ταυτοχρόνως εξέφρασε την πεποίθησή ότι μια λύση του Κυπριακού πριν από την Κοπεγχάγη θα βελτιώσει πάρα πολύ το κλίμα για να προχωρήσουν όλα τα θέματα που αφορούν τη σχέση Τουρκίας - ΕΕ. Για κάθε ενδεχόμενο βεβαίως φρόντισε για άλλη μια φορά να επαναλάβει ότι «η λύση του

πολιτικού προβλήματος είναι ανεξάρτητη από την ένταξη» και ότι «εμείς θα επιμελούμε η Κύπρος να είναι στην πρώτη ομάδα των χωρών που θα ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Ωστόσο, η αδυναμία της Τουρκίας να δεσμευθεί άμεσα σε διαπραγματεύσεις, επί τη βάση του σχεδίου Ανάν, ώστε να υπάρξει συμφωνία ως την Κοπεγχάγη, δεν φαίνεται να οδηγεί τον ΟΗΕ - κυρίως δε τους Βρετανούς και τους Αμερικανούς - σε επανεξέταση των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί. Κύκλοι των Ηνωμένων Εθνών τονίζουν κατηγορηματικά ότι στα τέλη του μηνός - οπότε θα έχει λάβει ψήφο εμπιστοσύνης και η νέα κυβέρνηση στην Τουρκία - ο γενικός γραμματέας θα συναντηθεί με τους κκ. Κληρίδη και Ντενκτάς για μια διαδικασία... ολιγοήμερων ενταξιακών διαπραγματεύσεων είτε στη Λευκωσία - αν επιστρέψει ο κ. Ντενκτάς - είτε στη Νέα Υόρκη. Αν ούτε αυτό καταστεί δυνατόν - λόγω επιπλοκών στην υγεία του τουρκοκύπριου ηγέτη - τότε το πιθανότερο είναι να ενσωματωθούν ορισμένες βασικές αρχές της πρότασης του κ. Ανάν στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης, δεσμεύοντας τις δύο πλευρές σε ενταξιακές διαπραγματεύσεις αμέσως μετά...

Σημίτης - Καραμανλής συμφώνησαν στην απόλυτη στήριξη του κ. Γλ. Κληρίδη

Σε θετικό κλίμα η χθεσινή συνάντηση του Πρωθυπουργού με τον πρόεδρο της ΝΔ

ΓΡΑΜΜΗ συνεννόησης μεταξύ κυβερνήσεως και αξιωματικής αντιπολιτεύσεως αποκαταστάθηκε κατά τη χθεσινόβραδινή συνάντηση του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη με τον πρόεδρο της ΝΔ κ. Κ. Καραμανλή. Οι δύο άνδρες, παρά τις επιμέρους διαφορές τους για τους χειρισμούς στην προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού, συμφώνησαν στις βασικές επιλογές και στην απόλυτη στήριξη του προέδρου κ. Γλ. Κληρίδη στις διαπραγματεύσεις που θα ακολουθήσουν. Ενδεικτικό του θετικού κλίματος της χθεσινής συνάντησης ήταν και το ήπιο περιεχόμε-

νο των δηλώσεων του κ. Καραμανλή, ο οποίος απλώς χαρακτήρισε λάθος τον όρο «ιστορική ευκαιρία» που είχε χρησιμοποιήσει ο Πρωθυπουργός για το «σχέδιο Ανάν». Ο κ. Σημίτης ενημέρωσε αναλυτικά τον κ. Καραμανλή σχετικά με τα σημεία στα οποία θα επιμείνεται η ελληνοκυπριακή πλευρά

στις διαπραγματεύσεις και αυτά αφορούν το Συνταγματικό, τη λειτουργικότητα του κράτους, το θέμα των εποίκων, τη συμβατότητα με το κοινοτικό κεκτημένο, αλλά και τα θέματα ασφάλειας για την

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Π. ΛΑΜΨΙΑΣ

Συνέχεια στη σελίδα Α4

Σημίτης - Καραμανλής συμφώνησαν στην απόλυτη στήριξη του κ. Γλ. Κληρίδη

Συνέχεια από τη σελίδα Α3

Κύπρο. Και οι δύο συμφώνησαν ότι στην παρούσα φάση πρέπει να προστατευθεί με κάθε μέσο το εθνικό συμφέρον και να γίνουν προς τούτο όλες οι απαραίτητες κινήσεις. Ο κ. Καραμανλής έθεσε εκ νέου το θέμα της σύγκλισης του Συμβουλίου των Πολιτικών Αρχηγών υπό τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά ο κ. Σημίτης του απάντησε ότι δεν είναι του παρόντος και πως «θα πρέπει να γίνει όταν θα είναι χρήσιμο για τα εθνικά θέματα». Στην αρχή της συζήτησής τους οι δύο άνδρες αναφέρθηκαν στις εντυπώσεις τους για τον κ. Τ. Ερντογάν και μάλλον συμφώνησαν ότι πρόκειται για πολιτικό με ενδιαφέρον και διάθεση για θετική συμβολή στις εξελίξεις, ο οποίος όμως δυσκολεύεται να αναλάβει δεσμεύσεις σε δύσκολα θέματα.

Ο κ. Σημίτης πάντως θεωρεί ότι η διασφάλιση συνοχής στο εσωτερικό μέτωπο είναι κρίσιμο μέγεθος για την επόμενη περίοδο και ειδικώς ως τη Σύνοδο Κορυφής στην Κοπεγχάγη. Με βάση αυτή την προσέγγιση, προσβλέπει στη θετική στάση των κομμάτων της αναπολιτευσής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει να μη διατυπώνουν διαφορετικές απόψεις. Αυτό που δεν συμφέρει στην εθνική υπόθεση είναι η μικροκομματική συμπεριφορά και η τυχόν επιχείρηση διχασμού των Ελλήνων. Στην παρούσα φάση φαίνεται πως εξασφαλίζει τη σύμφωνη γνώμη της αξιωματικής αντιπολιτευσής, αλλά και του Συνταγματικού.

Οι ενστάσεις βουλευτών του ΠαΣοΚ

Σχετικώς με τις ενστάσεις που διατυπώνουν βουλευτές του ΠαΣοΚ, από την κυβέρνηση αφήνουν να εννοηθεί ότι δεν πρόκειται να υπάρξει αντίδραση και πως δεν ανησυχεί για την προσπάθεια δημιουργίας διαφόρων κινήσεων με «πατριωτικό χαρακτήρα». Κυβερνητικά στελέχη που είναι σε θέση να γνωρίζουν τους πραγματικούς προβληματισμούς που υπάρχουν στο Μέγαρο Μαξίμου, εξηγούσαν χτες ότι σε ένα τόσο περίπλοκο θέμα όπως το Κυπριακό δεν είναι περιεργό που υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις. Στο εσωκομματικό πεδίο, ο κ. Σημίτης δεν ανησυχεί, καθώς ως τώρα έχει μαζί του το σύνολο των κυβερνητικών και κομματικών στελεχών και συνεπώς οι όποιες αντιδράσεις ορισμένων βουλευτών δεν μπορούν να προκαλέσουν πολιτικό πρόβλημα. Ωστόσο υπάρχει έντονος προβληματισμός για τη στάση του πρώην υπουργού κ. Θ. Πάγκαλου, ο οποίος έχει διατυπώσει συγκεκριμένες αντιρρήσεις για το Κυπριακό και ενδεχομένως να δημιουργήσει αρνητικό κλίμα στην κοινή συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και της ΚΕ του ΠαΣοΚ. Στην κυβέρνηση υπάρχει μια ιδιότυπη αμηχανία για τη στάση του Αρχιεπισκόπου κ. Χριστόδουλου, ο οποίος απέφυγε να ανοίξει τα χαρτιά του στη χθεσινή συνάντηση που είχε με τον υπουργό Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου.

Σε φιλικό κλίμα το χθεσινό γεύμα εργασίας με θέα την Ακρόπολη

«Υπερβολικά ευγενικός» ο κ. Ερντογάν – Τι είπαν τούρκοι δημοσιογράφοι για την επί – Ικανοποιημένος δήλωσε από τη συνάντηση ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης

Φιλικά και χαλαρά περπάτησαν με τα πόδια από το Μέγαρο Μαξίμου ως το εστιατόριο «Αίγλη» του Ζαππείου ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης και ο κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν για το χθεσινό προγραμματισμένο γεύμα εργασίας. Ούτε αστυνομικές σειρήνες ούτε αυστηρό πρωτόκολλο κά-

λασαν το «καλό και φιλικό κλίμα» που πασιχίζουν να εγκαταστήσουν οι δύο πολιτικοί. Το ίδιο χαλαρά ήταν και τα μέτρα ασφαλείας, αφού στη βεράντα γευμάτιζαν ήδη πελάτες του εστιατορίου, ενώ περαστικοί

και τουρίστες παρακολούθησαν την επίσημη εντυπωσιακή αφού περπατούσαν τούρκοι βουλευτές, διπλωματούχοι, καθώς και προσωπεία συνόδευσαν

ΟΙ ΚΚ. ΣΗΜΙΤΗΣ και Ερντογάν φτάνοντας στο εστιατόριο «Αίγλη» εγκαταστάθηκαν στο κεντρικό τραπέζι της αίθουσας με θέα... την Ακρόπολη, ενώ αριστερά και δεξιά πήραν θέση οι διερμηνείς. Δίπλα τους κάθησαν ο υπουργός Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου και ο κ. Ν. Θέμελης, σύμβουλος του έλληνα πρωθυπουργού. Στα άλλα τραπέζια κάθησαν οι τούρκοι βουλευτές του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) και οι συνεργάτες των δύο ανδρών. Η συζήτηση εκεί θα πρέπει να έγινε σε... διπλωματική γλώσσα, αφού οι τούρκοι βουλευτές δεν ομιλούν αγγλικά και μόνο ένας εξ αυτών γνώριζε ελληνικά, καταγόμενος εκ Ροδόπης!

«Πώς είδατε την επίσκεψη Ερντογάν στην Αθήνα;» ρωτήσαμε τη διπλωματική συντάκτρια της εφημερίδας «Yeni Safak» κυρία Ντ. Γκιουβέν. «Ήταν υπερβολικά ευγενικός, περισσότερο απ' ό,τι έπρεπε. Είπε πολλά ευχαριστώ, το είπε ακόμη και στα ελληνικά. Αποκάλεσε την Ελλάδα στρατηγικό εταίρο για το μέλλον. Γιατί όχι, αλλά είναι πολύ νωρίς να μιλάμε για τέτοιου είδους σχέσεις» μας απάντησε. Ο κ. Μουράτ Μπιαρσέλ της εφημερίδας «Vatan» είχε άλλη άποψη. «Πολύ σημαντική επίσκεψη. Κανείς δεν γνώριζε τον Ερντογάν στην Ευρώπη και είναι σημαντικό να

δούμε το νέο προφίλ του. Έχει τη θέληση να κλείσει το κυπριακό πρόβλημα, να μην υπάρχουν εμπόδια στην πορεία της Τουρκίας προς την ΕΕ» προέβλεψε.

Μία ώρα αργότερα ο κ. Σημίτης έπαιρνε πάλι με τα πόδια τον δρόμο για το Μέγαρο Μαξίμου, ενώ ο κ. Ερντογάν επιβιβαζόταν βιαστικά σε

συνάντηση. με δημοσιογράφο θηκε ο κ. Θέσατε για τον τήθηκε. «Να επιφυλακτικά μπορεί από τ άλλη να κάι στροφή ο Ερ σταθεί πρώι άνθρωπος». Σ γλνς» έμειναν φέ ο σύμβοι πουργού κ. Γ λης και ο σύμ γού Εξωτερικ μπουκνς. «Ο ρει την εντολ σεις και θα τις και οι δύο.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΣΟΦΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑ

αυτοκίνητο με κατεύθυνση το αεροδρόμιο και προορισμό τη Μαδρίτη. «Πώς πήγε, κύριε πρόεδρε;» ρωτήθηκε ο Πρωθυπουργός την ώρα που απομακρυνόταν. «Πολύ καλά» απάντησε ο κ. Σημίτης χαμογελαστός και δήλωσε «ικανοποιημένος» από τη

Το Ραμαζάνι, οι γαρίδες και ο οδοιπόρος ισλαμ

Οι μικρές «ατασθαλίες» του ηγέτη του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης στο χθεσινό τραπέζι της «Αίγ.

ΑΝ ΉΤΑΝ στο σπίτι του, στο Σκούταρι της Κωνσταντινούπολης, ο κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν δεν θα έπρεπε ούτε να φάει ούτε να πει, αφότου η ημέρα ανέτειλε και προτού ο ήλιος δύσει. Οι μουσουλμάνοι διένυαν χτες την 14η ημέρα του Ραμαζανιού, περίοδο νηστείας που τους επιβάλλει να κάθονται στο τραπέζι της ημέρας, το «ιφτάρ σοφρασέ» καταπώς λέγεται στα τουρκικά, σχεδόν μετά τις 5 το απόγευμα. Εκείνος όμως δεν παρέκκλιε ούτε στιγμή από το πρόγραμμα που τον ήθελε συνδαιτυμόνα του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη στο μεσημεριανό τραπέζι της «Αίγλης» του Ζαππείου: δοκίμασε γαρίδες σάκας με ρύζι, σφουρίδα με σπανάκι λαδολέμονο, ποικιλία σαλατικών, απήλασε το (γλυκό) μπαβαρούζ σουμάδας με σάλτσα πικραμύγδαλου αλλά και φρούτα. Μην σπεύσετε να υποθέσετε ότι ο κ. Ερντογάν έγινε κακός μουσουλμάνος προς χάριν του ευρωπαϊκού προφίλ του. Δικαιούται απλώς να διαπράττει μικρές ατασθαλίες, καθώς η απόδοση που τον χωρίζει από την πατρίδα του είναι μεγαλύτερη των 96 χλμ. και, άρα, θεωρείται οδοιπόρος! Το Ραμαζάνι μπορεί να περιμείνει λοιπόν, αρκεί ο αρχηγός του Κόμματος της Δικαιοσύνης και της Ανάπτυξης να θυμάται ότι «κρωστάει» τη νηστεία όταν επιστρέψει στην πατρίδα του, εν ευθέτω χρόνω...

Ως συνεπής «εχθρός» του αλκοόλ, μάλιστα (επί της δημαρχιακής του θητείας είχε προτείνει να απαγορευθεί η πώληση οινοπνευματωδών στα δηροτικά καταστήματα της Πόλης), ήπιε νερό και Coca-Cola, εις πείσμα των υπολοίπων 23 ομοστράπεζων που προτίμησαν στην πλειονότητά τους λευκό Μαντινεία Σπυρόπουλου και κόκκινο Σατό Λαζα-

Ο κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν (αριστερά) ανταλλάσσει αναμνηστικά δώρα με τον πρόεδρο της ΝΔ κ. Κ. Σημίτη κατά τη χθεσινή συνάντησή τους

ρίδη. Το νερό ήταν άλλωστε και το βασικό «ποτό» του κατά τη διάρκεια των επαφών που είχε με τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολιτευσής κ. Κ. Καραμανλή και τον δήμαρχο Αθηναίων κ. Δ. Αβραμόπουλο, στο «Athens Plaza». Στη σουίτα του 5ου ορόφου, ο κ. Ερντογάν συνομίλησε με τους δύο άνδρες, αντίλλαξε ευχές αλλά και δώρα, παρ' ότι μάλιστα η σπουδή του και οι ασφυκτικοί χρόνοι της εξάωρης επίσκεψής του στην Αθήνα τον έκα-

ναν να ξεχάσει προσωρινά το ένα από τα δύο πορσελάνινα έργα τέχνης (εκείνο που προοριζόταν για τον κ. Καραμανλή) στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου... Ο ίδιος πάντως έδειξε περιχαρής με τα αναμνηστικά που δέχθηκε: ένα γυάλινο περιστέρι από τον πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, μια ασπηνία ταμπακέρα, διακοσμημένη με κλαδί ελιάς, από τον δήμαρχο Αθηναίων – ο οποίος του χάρισε επιπλέον το προσωπικό του κομπολόι, «για να χαλαρώ-

νει, ξεκουκίζονται οι πολλοί» – αλλά και κάθισμα, ένα ατύπου Βαφειού κηναϊκού κτερίσιφο του Αγαμέμνων ανταπέδωσε, κ. Σημίτη ένα απ κεραμικά κηροσμένα στο χέρι, αρχαίας Νίκαιας